

IRIMIA

O maior de vós sexa o máis pequeno

ANO XXXI • Nº 844 - Do 12 ao 25 de decembro de 2011

SEGUIE O BRILLO DO GALEGO
PARA NON QUEDARTE CEGO

**Por un Nadal xeitoso
e con crecente
esperanza!!**

A foto que fala

A Coruña: en dúas semanas aparecen tres indixentes mortos na rúa (si, si, aquí, na Coruña).

O trasno Un decálogo con encanto real

Daniel López

Nun dos Carrabouxos de hoxe alguén lle di ao noso heroe: “que sorte, que temos Casa Real”, e o Carrabouxo responde: “si, ho, coa cantidade de xente que a ten imaxinaria...” Pois iso, que a casa real está nos medios, e por iso está cabreada con Urdanga-

rín, o xenro deportista e sanote que foi aprendendo outros deportes.

O tema do super xenro é moi ilustrativo. Fichou –ou foi fichado– por unha

desas empresas consultoras que pululan, sobrevoan e penetran polas fendas dos despachos dos altos cargos, dando ideas, vendendo motos, fume de bidueira e macroeventos varios, para irlle solucionando a vida a uns gobernos que non se fían, nin saben dirixir –confiar, estimular, motivar, organizar– a súa propia administración pública. E, de paso, e sobre todo, ofertándolle ao político o que realmente lle gusta: imaxe, bombo, portadas e titulares. E así andamos, aboian-do malamente no maretón da crise, e con estes pelos, e con eses hábitos de contratar consultoras para redactar este plan, para xestionar ese proxecto europeo, para redactar ese informe, para organizar aquela conferencia, para case todo. E así pasa o que pasa.

A Fiscalía anticorrupción interrogou xa a varios ex directores xerais da parte de Valencia –sitio tremendo!!– por facer pagamentos xenerosos á consultora Nóos, na que disque traballaba o rapaz. Ese “instituto” cobrou da administración en tres anos un

total de 3,7 millóns de euros por, por exemplo, organizar uns apaixonantes certames chamados *Valencia Summit*, consistentes en chegar a decisivas conclusións sobre un asunto chamado “impacto que ten nas cidades a organización de grandes eventos deportivos”. E, incluso, por esa ridícula suma, conseguiron elaborar todo un “*decálogo de conclusiones de los expertos internacionales*”, algo que a humanidade levaba séculos agardando, como non se lembra desde aqueloutro decálogo, ben máis barato certamente, e con menos glamour, que un tal Moisés baixou do Sinaí, con certo susto no corpo.

Pero estamos no que xa sabemos. A vara de medir do electorado é a que é. E, pasado o barullo, a xente guapa e choni retomará o seu espazo natural nas conciencias e nas imaxinacións, e ao rapaz real, e aos seus aduladores e financiadores daráselles unha palmadiña no ombro, ...para que non se pasen máis.

Debuxo da portada de Xeila Paz Cedeira. Tomado da páxina web da coordinadora galega de equipos de normalización e dinamización lingüística.

Editorial Feijoo. Austeridade cinco, Galicia cero.

Hai quen comeza a falar dun adianto electoral en Galicia. Malia os desmentidos oficiais, son cada vez máis quen suxiren a próxima primavera como data factible a celebración dos comicios autonómicos. O resultado das recentes eleccións xerais, que indicaría un reforzo da maioría absoluta do PP e un retroceso das forzas da oposición, avalaría esta hipótese. A situación de socialistas e nacionalistas, sumidos na actualidade nunha forte tensión interna, cun programa político discutido e sen decidir o líder cos que se presentarán nas urnas, non faría máis que reforzar estas previsións.

Quen o diría! Mais pasado o ecuador da lexislatura xa se dá por esgotada a acción do goberno popular. Dous anos e medio despois de que Feijoo iniciase a xeira de vitorias electorais do PP no Estado, cumpriría facermos unha seria revisión dos seus logros. Para Rajoy foi o modelo de xestión popular

pasado o ecuador da lexislatura xa se dá por esgotada a acción do goberno popular

fronte a crise, xunto coa recentemente elixida Cospedal en Castela A Mancha. Galicia despidi o 2011 como a Comunidade Autónoma onde, porcentualmente, máis subiu o desemprego e na que máis ERE se produciron. Destru-

ción de emprego e parálise económica. Sendo xustos, esta crise non é culpa de Feijoo. Mais se de economía se trata, os seus dous anos se poderían cualificar no estreito abano que vai da inoperancia á invisibilidade. Galicia segue a crecer máis tarde có resto do Estado e a notar a crise cun ano de desfase. Por iso agora si que somos a Comunidade-número-un, pero no malo, nas consecuencias negativas da crise. E que se pode dicir da conselleira do ramo? Alguén sabe o nome? Nin goberno de tecnócratas nin de políticos, u-lo? Simplemente un goberno minguante nun proxecto de “Galicia cero”

Ben, non todo foi negativo: o goberno Feijoo permitiunos redescubrir o dicionario e lembrounos que o léxico é importante, xa que quen escolle os termos no debate xa o ten orientado ao seu favor. Así descubrimos que as linguas podían ser cordiais e as aulas plurilingües, o que en realidade era un programa de desprotección da lingua galega en xeral e no eido educativo en particular. Incorporamos o termo ensimesmada para falar da cultura galega, coartada para unha nula política cultural e recortes das axudas. Escoitamos as proclamas pola galegitude do sector financeiro, é dicir, a desaparición de toda institución financeira galega. E chegamos ao cerne, ao mantra continuo do seu goberno: á austeridade. Pero agora resulta que con recortar só non abonda. E nesas estamos, desgobernados.

Rumores de esperanza

O venres naceu a nosa primeira filla. Sariña. Dende entón toda a nosa vida xira en torno á nosa princesa. Carreiras. Angustia pola súa saúde. Chegaralle a comida? Noites sen durmir. Días sen durmir. Comer cando poidamos. Non saír. Descoñecer os novos éxitos do cine (que non sexan de debuxos). Tardar en saír media hora ata ter todas as cousas da nena. Todos os pais dincho. A partires de agora vas saber o que é bo.

E efectivamente, vou saber o que é bo. Ou xa o vou sabendo. Xa estou esgotado. Darlle a tecla agora é máis difícil que no último número. Pero o momento de ter a túa filla de pouco máis de 3

kg no colo e ver como se retorce, como roza as súas manciñas as miñas manazas, como abre os ollos e os vai pechando pouquiño a pouquiño chea de placidez e tranquilidade porque está no meu colo é unha sensación que tan só entenderán os irimegos e máis as irimegas que “sufriran” coa paternidade e maternidade.

Chega o Advento, tempo de esperanza. Deus foi coma a miña Sariña en Belén. Deus é un pai/nai coma Mar e coma min para Sariña. Canto cambiaría a nosa teoloxía se a reflexión sobre a humanidade de Deus a fixeran cun fillo/a no colo.

1

3

2

4

A peneira

1

No Nadal danan os **LIQUES**. Nas Cíes e Ons hai 219 especies, base de antibióticos e perfumes; o 2/3 da flora está en perigo. 18.500 parellas de gaivotas cambian chan e plantas con excrementos e plumas, nun exceso de fósforo e metais. En Lugo morre o máis antigo, o conoideo, que acolle caracol de terra e "fontanalis" de río. O debuxo, de Ana Martínez.

2

Os presos do cárcere de Megido, en Israel, descubriron nunhas escavacións a igrexa cristiá máis antiga (s. III ?). No mosaico da foto ademais dos **PEIXES**, símbolo dos comezos do Cristianismo, pode lerse: "O amor de Deus para aqueles que contribúen ó altar de Xesús cristo".

3

O BACALLAU, típico do Nadal, está en perigo porque o 93% é capturado antes de desovar no Mar do Norte. Estamos a destruír os nosos mares sen deixalos rexenerar. Tal acontece coas baleas e outros cetáceos, que son arrasados para aproveitar só algo deles, e o 90% é dedicado a pensos doutros animais.

4

Vigo festexa, o 27, a **MOVIDA** dos 80, que tivo o seu golpe hai 30 anos co concerto de Siniestro Total no Cine Salesianos. Compartiron local de ensaio, no Calvario, cos Resentidos que naceron no 82, e volven á "Galicia Canibal" de hai 25 anos, cun disco homenaxe nunha festa o 19 de maio, en Ourense.

5

7

6

8

Alfonso Blanco Torrado

5

En crise no agro, **HIFAS DA TERRA**, de Boa -Pontevedra- resultou agasallada pola innovación e investigación das mulleres rurais. Exporta dende o seu centro de interpretación micolóxica, cogomelos medicinais a todo o mundo. Coa micoterapia aconsellan complementos nutricionais específicos para cada irregularidade da dieta.

6

O 17, doce anos despois de ser elixido voceiro do BNG, Galiza homenaxea a Xosé Manuel **BEIRAS**, 75 anos de entrega ó país, nos 50 da súa elección coma secretario do PSG e da publicación de *O atraso económico de Galicia*, cando era o líder das vangardas na Facultade de Económicas. Rexo humanista, afondou tamén na música e no teatro.

7

Vigo e A Coruña, en amizade marítima, honran a fantasía de Urbano **LUGRIS** que escribiu en Atlántida: "Homenaxe a Xulio Verne", o das *20.000 leguas de viaxe submariña*, recreadas no afundimento de galeóns de América cheos de tesouros, abatidos por ingleses e holandeses. Verne é celebrado en Vigo con este monumento.

8

No Ano das **COOPERATIVAS** imos a comercios coma Eroski, do grupo cooperativo Mondragón (120) que naceu no 1956. Permite ó persoal (100.000), ter parte nel. En Lugo están en proceso. Dedicán o 4% a educación e solidariedade. Na foto, a cooperativa Aceite de Quiroga recolle olivas e denuncia os que manipulan a marca.

ECONOMÍA Onde está o diñeiro?

Pedro Pedrouzo Devesa

A recesión económica devorou o emprego de millóns de persoas, e ao mesmo tempo fixo desaparecer (aparentemente) os nosos cartos. Onde está o diñeiro? Fisicamente, agora existe máis diñeiro que hai catro anos (cando gozabamos de tan boa saúde económica). Porén, e malia a existir máis diñeiro, todos estamos máis empobrecidos. Temos menos do que tiñamos. Como se entende esa contradición?

A capacidade de crear emprego e riqueza nunha sociedade depende de que o diñeiro cambie de mans con certa axilidade. Encolchonar os billetes para-liza unha economía. Pero o mero con-

indiscriminado e cemento por doquier non nos reportan grandes beneficios unha vez terminadas esas obras.

A universidade é unha das máis afectadas. En Galicia tivemos a xeración de científicos mellor preparada da historia, gastamos neles millóns de euros en formación. Só necesitaban recursos para devolverlle á sociedade todo aquilo que esta depositou neles (e aumentado). Farmacéuticos, químicos, biólogos, enxeñeiros, arquitectos, economistas e un longo etcétera de profesionais eran os que estaban en condicións de sacarnos da crise a medio prazo.

Apostamos polo curto prazo, e o curto prazo rematou.

sumo tampouco fai marabillas. O diñeiro haino que poñer a traballar, pero para que de verdade sexa rendible, hai que orientalo cara os sectores que máis capacidade teñen de satisfacer as necesidades humanas.

Unha das causas da crise non é o gasto público, é o derroche público. Endebedarse ten sentido cando o facemos para investir en actividades que teñen retorno positivo, que nos devolven máis do que lles damos. É aí onde os nosos xestores erraron. Millóns de euros públicos recaeron en desastrosas ocorren- cias de mediocres políticos que preferiron o gasto suntuoso ao investimento sensato. Aeroportos sen voos, asfalto

Erroneamente pensamos que a mera adxudicación de obra pública sería suficiente para sacarnos da recesións. A construción *per se* ten un tope, e puxemos demasiadas esperanzas nun sector que tivo incidencia notable pero limitada no noso benestar.

Por outro lado, as axudas públicas centráronse máis en subvencionar o deporte de elite que a investigación de elite. Ao mesmo tempo, enriquecíamos aos medios de comunicación afíns con campañas publicitarias de autobombo: miles e miles de euros en páxinas e anuncios que só serven para premiar aos nosos.

Se observamos as cifras que trituraron os clubs profesionais de fútbol e de baloncesto durante os últimos anos e as comparamos coas que aportamos aos outros galácticos (os do laboratorio), aqueles aos que non se lles aplaude diariamente nin teñen portadas nos diarios de maior tirada, podémonos descubrir como unha sociedade de máis próxima á ignorancia do que nos gustaría. Con iso non quero dicir que se lles quite as axudas ás escolas deportivas dos clubs profesionais, se non que estas axudas se vinculen unica e exclusivamente a parte máis beneficiosa do deporte: a xuvenil. Para financiar a rama profesional do deporte debemos ser extremadamente liberais: que se financien unica e exclusivamente do mercado.

Non soubemos elixir as actividades con maior capacidade de xerarnos benestar. Apostamos polo curto prazo, e o curto prazo rematou. Todo aquilo que agora estaría dando réditos está ermo ante o insuficiente financiamento. Miles de cerebros escaparon sen que ningún goberno fose quen de apoiar aos sectores máis preparados e capaces da nosa sociedade, que deixamos escapar a lugares nos que se están beneficiando da súa capacidade de xerar emprego e benestar social. Mentres nós seguiremos coa mellor liga de fútbol e a universidade máis anoréxica de Occidente. Pero como dirían moitos políticos: era o que quería a xente, non?

Posdata: Apostamos polo curto prazo, e o curto prazo rematou.

O Peto do Santo Antón

Rubén Aramburu

Ás portas do Nadal paseo en silencio polas fragas do Eume, e contemplando o río cheo e silencioso, lembro aquel proverbio oriental: “canto máis cheo vai o río, fai menos barullo.” Conta que o gran Beethoven tiña anotada esta frase na marxe dunha das súas partituras, xa cando non oía, cando estaba xordo pero capaz de escoitar a música no seu maxín e trasladar as notas ao papel.

Canto precisamos dese silencio fecundo, que nos encha e nos faga creativos. Hai demasiado barullo na sociedade, na política, na economía...nesta igrexa nosa! Sinal de que o río non vai moi cheo. O Advento convócanos ao silencio, é a expectación precisa na vida de quen non se acocha no sofá do benestar, da seguridade ou nas frías estancias do medo.

A Fraga verte mananciais por todos os recunchos, algúns potentes, pequenos e cantareiros outros...van conformando o gran río que deitará o caudal, aló na Ría, facéndose mar. Que espiritualidade tan sagrada! Penso en San Gonzalo e San Rosendo que din moraron nestes lares máxicos, facendo simpáticas milagres.

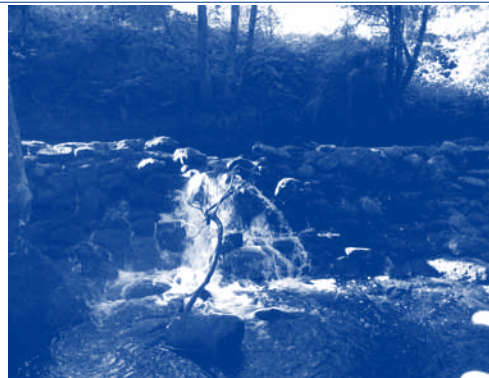
No Foro de *Encrucillada* soubemos que hai persoas mananciais, como Pagola, rodeados de vida e ilusión, e o seu cantar sabe a novo, e fai presa no corazón.

Que o advento nos faga santos, que non é outra cousa que volvérmonos máis humanos, cos ollos ben abertos a quen pasa chorando no medio do ruído enxordecedor do capital.

Xa ves meu santiño, ando de novo por este peto, máis ao norte, e deixo de agasallo este pensamento:

No estado actual do mundo
a vida enteira está enferma.
Se eu fose médico e alguén me pedise
un remedio, respondería: **crea o silencio!**

(S. Kierkegaard)

O CARRABOXO por KOBÉ LOIS

Entrevista “Praza Pública”, para que Galicia respire

Lupe Cendal

“Impulsamos Praza Pública porque a Galicia non lle cômpre o silencio”

Crise da prensa e deleiba dos medios na nosa lingua. En dous anos desapareceron da rede e dos quioscos a maioría das cabeceiras informativas en galego; desde *A Nosa Terra* a *Galicia Hoxe*, *Vieiros* e *A Peneira*. Agora comezan abrollar novas iniciativas: *Sermos Galiza*, a edición dixital de *Tempos Novos* ou *Praza Pública*, proxectos para afianzar un espazo de comunicación no idioma do país. *Irimia* conversou con tres dos promotores de *Praza Pública*: Filipe Diez, Marcos Pérez Pena e Manuel M. Barreiro (na foto).

Sodes capaces de definir Praza Pública en 140 caracteres?

Marcos Pérez (MP): Xornal dixital en galego.

Filipe Diez (FD): Dos lectores. Independente, plural, crítico.

Manuel M. Barreiro (MB): Para o cambio e o avance do autogoberno e dar voz á sociedade civil.

Praza, un nome que remite ao movemento 15-M, non si?

MP: Si, polo que simbolizou como a ocupación do espazo público por parte dos cidadáns e cidadás, pero tamén porque a praza representa o lugar de encontro, o marco da conversa cívica, do dialogo e recoñecemento entre a xente do común.

FD: A Praza fronte ao Pazo, os cidadáns protagonistas fronte aos poderes xordos, ensimesmados.

MB: A praza ten unha axenda informativa propia; os gobernos e os mercados outra. Queremos ser un medio que lle dea poder a quen non o ten, que atenda as novas realidades que agroman en Galicia, na súa cultura, na solidariedade, nas iniciativas económicas innovadoras, na procura de novas linguaxes, dereitos e liberdades...

Proba conseguida... Desde cando estades traballando no lanzamento de Praza Pública?

MP: Desde hai case que un ano... Intensamente nos últimos seis meses, en colaboración co equipo de A Navalla Suíza, con que traballamos o deseño e o desenvolvemento do xestor de edición.

Para cando estará Praza na Rede?

MB: A finais de xaneiro. Agora estamos intensificando as presentacións públicas, facendo a captación de fondos para financiar *Praza*, pechando equipo de xornalistas e a rede de colaboradores.

MP: Tamén estamos en contacto con medios locais e comarcais, con *Tempos Novos* e con *Radiofusión*, para sumar forzas e poder aumentar a audiencia e influencia dos medios en lingua galega, compartir información e xestionar de modo conxunto paquetes publicitarios.

Un medio de información política?

FD: Inicialmente imos concentrarnos en sete grandes temas: política galega e estatal; información do que pasa no mundo; cultura; economía; deportes; ciencia, tecnoloxía e sociedade; e os movementos sociais, medio ambiente e economía solidaria.

MP: Queremos ter un tratamento dos temas en profundidade, reportaxes de calado. Queremos informar cunha ollada ao medio prazo, dar conta do que emerge na sociedade galega,

das tendencias que marcan, ou poden marcar, a evolución de Galicia no económico e social, no institucional, no cultural.

MB: E opinión libre, sen ataduras. E tamén blogs aniñados en *Praza* para a reflexión, o comentario e a información temática, mantidos por unha ampla rede de colaboradores expertos ou amadores.

FD: E unha canle, de autoedición informativa, unha Praza Aberta para que entidades sociais, colectivos informais e persoas poidan publicar contidos que consideran relevantes. E intensa interrelación coas redes sociais e unha aposta decidida pola participación dos lectores no comentario e complemento da información.

Un proxecto ambicioso...

MP: Ambicioso e posible. Queremos que a solidez de Praza repouse no seu proxecto xornalístico e no compromiso dos seus lectores e lectoras. A forza de Praza é a da súa comunidade de lectores. Os donos de Praza son os lectores. Cidadáns e xornalistas precisamos mutuamente. Non hai boa información sen ese diálogo. Coidar desa conversa é fundamental para ser un medio de utilidade para o país. A Galicia non lle cómpre o silencio.

Ambicioso no xornalístico e tamén custoso.

MB: A información é cara. Páganla as empresas a través da publicidade. Ou páganla os lectores. A xente preguntase porque non hai medios en galegos. En parte, a pregunta respóndese dicindo canto custan. Estimamos que o custe dunha redacción con cinco profesionais máis os gastos de infraestrutura e equipamento de Praza ascenderán anualmente a uns 175.000 euros.

Como ides o financiar?

FD: Coas achegas dos lectores. Nunha sorte de *crowdfunding* editorial, de financiamento por parte da comunidade de lectores. Hai que pasar do estado de necesidade, ao estado de compromiso. Con pequenas doazóns, microinsercións publicitarias, adiantando o equivalente dunha subscripción anual a un medio convencional... Os expertos chámanlle a economía da simpatía. Efectivamente, quen simpatice coa idea da importancia de ter un xornal en galego, con pouco que achegue pode contribuír ao nacemento de *Praza* e ao seu sostemento.

MP: Despois sumaranse os ingresos por publicidade, a sponsorización de seccións ou de reportaxes por parte de empresas. E as subvencións públicas. Non imos confiar a sustentabilidade de Praza nas axudas públicas, pero non deixaremos de pedilas. A experiencia e os fracasos dos medios galegos din que hai que construír comunidade antes. Se hai comunidade lectores poderemos estar no mercado dos medios, ofrecendo un produto de calidade.

MB: A nosa empresa primeira é construír esa comunidade de lectores.

FD: Por iso decidimos que Praza non tivese o seu soporte nunha sociedade

mercantil senón nunha fundación sen ánimo de lucro da que formarán parte aquelas persoas que fagan achegas de capital ao proxecto.

MP: E non só achegas de capital... Tamén coñecementos ou elaborar informacións. Ou difundir Praza nas redes sociais e Internet. Toda forma de colaboración co proxecto de Praza “capitalízase” e outorga dereito a participar na Fundación de Praza Pública. E outros dereitos.

Como cales?

FD: Á parte do dereito a tomar decisións, os *praceiros* vanse beneficiar de produtos culturais que se crearán. Queremos editar mensualmente un libro sobre temas de actualidade que se achegará aos doadores, facer un resumo impreso do mellor do mes e publicar un anuario. Tamén estamos tecendo unha rede de establecemento comerciais colaboradores nos que os lectores e as persoas que apoiem financeiramente a Praza poderán obter descontos.

Moitas grazas, e contade xa co apoio de Irimia

Para saber máis de *Praza*, podedes consultar <http://prazapublica.com>.

Ás furtadelas

Robert Skidelsky¹

Na coñecida páxina www.project-syndicate.org, e publicado en diversos medios internacionais, apareceu este artigo de Robert Skidelsky, que cuestiona as políticas de axuste e “de-presión” que practican as autoridades europeas empeñadas só en reducir o déficit público, sobre todo mediante o axuste do gasto social. Polo seu interese, por representar “outra ortodoxia” diferente á do tándem coñecido como “Merkozy” reproducímolo de maneira extractada.

Os réditos da ignorancia económica²

Os políticos son mestres na arte de “pasar a pelota”. Todo o bo que acontece é un reflexo dos seus talentos e esforzos excepcionais; e, todo o malo, é causado por persoas ou situacións que lles son alleas. A economía é un campo clásico para esta estratexia. Tres anos despois do case colapso da economía mundial, a débil recuperación esgotouse na maioría dos países desenvolvidos e a inercia económica desta ha arrastrar o resto. Os expertos vaticinan unha recesión de “dobre caída”, pero nalgúns países a primeira caída non remata: O PIB grego estivo a caer durante tres anos.

Cando lles pedimos aos políticos que expliquen estes lamentables resultados, responden ao unísono: “Isto non acontece por culpa nosa”. A recuperación, canta o retrouso, “descarrilou” pola crise da eurozona. Pero isto dise para marear a perdiz. A crise da eurozona non fixo descarrilar a recuperación; esta crise é o resultado dunha

Nesta situación, o déficit público elévase de “xeito natural”, a medida que os ingresos do estado por impostos diminúen e os gastos do seguro de desemprego e outros beneficios aumentan. Estes “estabilizadores automáticos” taponan parte da fenda no gasto do sector privado. Pero se o goberno comeza a reducir o seu propio déficit antes de que se recupere a capacidade de gastar no sector privado, o resultado neto será unha maior redución no gasto total, e polo tanto, nos ingresos totais, o que causará que o déficit público se amplíe, en lugar de reducirse. É certo que se os gobernos deixan de gastar por completo, os déficits co tempo caerán ata chegar a cero. As persoas morrerán de fame no ínterim, pero o presuposto equilibrarase.

Esta é a lóxica de tolos da política económica actual en grande parte de Europa (e tamén noutros lugares). Por suposto, non a van aplicar indefinidamente, ata chegar a un amargo final. Poderían quedar demasiadas cousas polo camiño: os bancos, o sistema monetario, a cohesión social, a lexitimidade do réxime político, etc. Os nosos líderes poden ter deficiencias intelectuais, pero non son suicidas. A redución do déficit co tempo poñerase no conxelador, xa sexa abertamente, como eu preferiría, ou subrepticamente, que é a forma como actúan os políticos.

A aqueles que ven a necesidade de desenvolver tal estratexia de crecemento, e que son tamén os que queren axudar os seus amigos, gústalles a idea de recortar os impostos, en especial para os ricos. Isto crea un burato nos actuais plans de redución do déficit pero, se o goberno segue recortando o gasto, ten o beneficio (visto dende o punto de vista conservador) da redución do papel do Estado a medida que transcorra o tempo.

A crise é o resultado natural e predicible da política deliberada dos principais países europeos.

falta de recuperación. É o resultado natural e predicible, e (por moitos) prognosticado da política deliberada dos principais países europeos para reprimir a demanda agregada.As depresións, recesións, contraccións – chámeselles como se queira – prodúcense porque o sector privado gasta menos do que gastou anteriormente. Isto significa que os seus ingresos caen porque o gasto dunha empresa ou fogar é o ingreso doutra empresa ou fogar.

(1) Robert Skidelsky, membro da Cámara dos Lords británica, é profesor emérito de Economía Política na Universidade Warwick.

(2) Copyright: Project Syndicate, 2011. www.project-syndicate.org

Á parte das cuestións de equidade, reducir os impostos nos niveis superiores é un mal remedio para que aumente o gasto, porque os ricos teñen unha maior propensión a aforrar. As reducións de impostos deberían estar especialmente dirixidas aos pobres se

Que o goberno siga recortando o gasto, ten o beneficio (visto dende o punto de vista conservador) da redución do papel do Estado a medida que transcorra o tempo.

se quere que o diñeiro se gaste para estimular a economía.

De feito, a mellor opción de todas é que o mesmo goberno gaste o diñeiro. Os gobernos poden facer isto de forma consistente cun plan de redución do déficit a medio prazo no que se realice unha distinción crucial entre as contas do presuposto que son correntes e as que son de capital. Unha

conta corrente é aquela que inclúe o gasto en bens perecedoiros e servizos que non producen activos. Unha conta de capital é aquela que se utiliza para a compra ou construción de activos duradeiros que proporcionan un rendemento futuro potencial. O primeiro tipo de conta é unha carga sobre os impostos, o segundo tipo non o é. Se as regras actuais de contabilidade son demasiado insensibles para facer esta distinción, unha entidade independente podería executar os investimentos. Un banco de investimento nacional que sería capitalizado polo goberno, podería captar recursos do sector privado, e investilos en infraestrutura, vivenda, e no “reverdecemento” da economía. Ao mesmo tempo isto serviría para tapar un burato na demanda e melloraría as perspectivas de crecemento a longo

de países deberían dedicarse a desenvolver tales esquemas pola súa conta.

A Unión Europea precisa desesperadamente unha estratexia de crecemento. Os seus plans de rescate financeiro actuais só axudan a que países como Grecia e Italia reciban préstamos de diñeiro a baixo custo nun momento de taxas de xuros de mercado que son prohibitivas; en cambio, a insistencia que teñen os

Se os gobernos deixan de gastar, os déficits caerán a cero. As persoas morrerán de fame pero o presuposto equilibrarase.

prazo da economía. Hai indicios de que altos funcionarios no Reino Unido e Estados Unidos están a empezar a considerar moverse nesta dirección. Se nada funciona, será o momento de espaxar o que Milton Friedman chamou “diñeiro helicóptero”; é dicir, poñer o poder de compra directamente nos petos das persoas, ao proporcionar a cada familia un vale, con data de caducidade, para gastos. Isto polo menos mantería a economía a flote ata que se desenvolva o programa de investimentos a longo prazo. Sería mellor se estes plans puidesen ser acordados por todos os países do G-20, tal como sucedeu no caso das medidas de estímulo coordinadas en abril do ano 2009. Se isto non acontece, outros agrupamentos

plans en canto a lograr unha maior redución nos déficits orzamentarios nos devanditos países reducirá aínda máis o poder adquisitivo en Europa. Os gobernos beneficiarios terán que recortar os seus gastos; os bancos terán que soportar grandes perdas. A longo prazo, a eurozona debe ser recoñecida como un experimento fallido. Debe ser reconstituída cunha cantidade moito menor de membros, incluíndose unicamente a países que non teñen de forma persistente déficits nas súas contas correntes. Todo o demais que foi proposto para salvar a eurozona na súa forma actual - unha tesouraría central, unha autoridade monetaria que se ocupa de aspectos que van máis alá do manexo da inflación, a harmonización fiscal, un novo tratado - é unha quimera política.

MI. .STERIO
DE ECONOMÍA

Carta De Advento Nadal 2011

Estimada Ruth:

Sei que che escribo en mal momento. Hai días amosábasme a túa canseira, desilusión, tristura e desesperanza. Motivos non che faltan: o prognóstico médico sobre a persoa que mais queres éche ben preocupante, a lentitude na causa do albergue de inclusión social ao que lle dedicas tantas enerxías entre outras cousas porque coñeces ás persoas que o precisan con tanta urxencia resulta insultante e desesperante, a sensación de que a nosa democracia sendo xeitosa aínda che ten moito de formal tamén te deixa indignada....

Supoño tamén que a todo iso únese a constatación das propias contradicións que nos habitan, a distancia entre o que dicimos e o que vivimos... Tes 21 anos e eu vou camiño dos 48, pero ben te entendo porque tamén eu bebín xa en moitas ocasións o licor amargo das desilusións e desesperanzas. Abóndame con me lembrar adolescente, por forma de ser ben consciente, naqueles apaixonantes anos 70: os fermosos soños da democracia real, da igrexa universal do Vaticano II, da igrexa galega do concilio galego...e moitas veces ter a sensación de que todo se foi... “ao carallo”. E xa non che digo nada de cómo van pesando tamén as propias incoherencias, os propios medios e contradicións...

E, con todo, mentírafche se non che dixera que, cando vivo con intensidade este tempo litúrxico do Advento e do Nadal volve visitarme a “meníña esperanza”. Lendo cada mañá os fermosos textos de Isaías *“Destruirá o Señor nesta montaña o veo que tapa a todos os Pobos, a cuberta que cobre a todas as nacións. O meu Señor destruírá a morte para sempre, enxugará as bágoas de todas as caras, afastará de todo o país a vergonza do seu Pobo. Ollade, este é o noso Deus, esperamos nel: el hanos salvar. Gozaremos e alegráremos coa súa salvación”* reencóntrome con aquel mociño que fun e que “ulisqueaba” polos mitins políticos daquela época, que remataban coas “bandeiras ao vento” cantando cos versos de Celso Emilio: *“Erguerémo-la espranza sobre ista terra escura coma quen ergue un facho unha noite sin lúa... Tripulantes insomnes, na libertad creemos. Viva, viva, dicimos aos que están no desterro e soñan cun abrente de bandeiras ao vento. Adictos da saudade que levades a luz polos vieiros. ¡Saúde a todos, compañeiros!”*

E cada mañá regresa a esperanza máis fonda cando me vou centrando no fundamental que celebramos no Nadal: que a Bondade, a Tenrura, a Solidariedade deixaron de ser fermosas e utópicas verbas e que se fixeron

cada mañá regresa a esperanza
máis fonda cando me centro no
fundamental

carne, fixéronse humanas na Humanidade do noso Irmán maior, Xesús de Nazaré, aquel de quen o noso poeta escribiu aqueles versos que tantas veces me escoitaches pronunciar con fonda emoción: *“unha vez houbo un home, que nunca dixo meu. Petou nas portas do Mundo, chamou no meu corazón. Falaba con palabras que semellaban pombas...”*. E que rematan dicindo algo que para min segue a ser a convicción máis certa: *“Un bálsamo de amor tiña aquil home, para ista miña dor sen nome”*.

Si, Ruth, iso é o que eu sigo a celebrar gozosamente cada Nadal: a inmensa ledicia de saber que houbo alguén que coa súa maneira de vivir, de acoller, de denunciar, de amar, de andar pola vida segue a encher a miña existencia de sentido e de esperanza porque se hai xente así de humana daquela aínda paga a pena seguir crendo na Humanidade. Cando miro para o que El fixo e dixo só teño palabras de gratitude e copiando as verbas do noso amigo Manolo Regal doulle grazasmil a Xesús: *“Polas palabras de ánimo coas que lle devolveches a esperanza a moita xente, a min tamén. Pola fe e a confianza firme en Deus Pai-Nai que sempre tiveches. Por te arrimares con tanta paixón e tanto amor á xente máis débil e marxitada. Polo considerado que fuches sempre coas mulleres nunha sociedade tan machista como a que che tocou vivir. Porque sempre te dedicaches a servir á xente, e nunca a señorear e a aproveitar dela. Polo aguante que tiveches nas horas de sufrimento e de abandono. Porque nunca contestaches con mal e con violencia ao mal e á violencia que che facían. Por todas as persoas que hoxe loitan coma ti, para que o Mundo sexa máis xusto e feliz. Polo Deus que nos ensinaches, doído, misericordioso e loitador pola dignidade de toda a xente. Por seguires vivo entre nós, alentándonos cara á liberdade e á felicidade fonda e verdadeira”*.

Si, para min o Nadal é agradecer o nacemento de Xesús e sentirme convocado por El a pasar polo Mundo beneficiando á xente; coidando, nunca ferindo. Creo que só mirando para El outro Mundo irá sendo posible. Non sei, Ruth, se tes forzas nestes momentos para unirse a min nesta acción de grazas, pero do que estou seguro é de que El se une a ti nos teus profundos desexos de Bondade e de Xustiza en Vigo, en Galicia e no Mundo enteiro.

Bo Nadal.

Xabier Blanco.

O noso taboleiro XXXV ROMAXE

Xosé María Gómez Vilabella

Do Pedregal á Veiga do Olmo todo é Miño, todo é noso!

O pecado está neses eucaliptos do fondo, que por algo lles dan as costas esas beatas da fotografía. A virtude está nas rochas da morena do glaciador, do glaciador de Irimia, nacemento do Miño, nacemento das nosas Romaxes. Estas son as pedras grandes, aquelas coas que non puideron as meigas da Serra de Meira cando as tiveron que utilizar para defenderse dos cistercienses, que seica as querían pasar pola pedra..., iso, antes de pasalas polo altar! Un problema: as meigas querían casar, e os frades, cos seus votos, cos seus hábitos..., o eterno dilema da carne!

Aló van TRINTA E CATRO ROMAXES, que se di pronto! Para o ano próximo a XXXV, e tócanos esta honra aos de Castroverde: a ver cómo nos portamos!

Por estas romaxes desfilou a honra e maila prez da nosa *Gallaecia*: sabios e santos, teólogos e discípulos, mozos e vellos..., que honraron a Deus coa sinxeleza e coa verdade, dous atributos escasos, pero non nestas celebracións, e por ende, na nosa terra! *Qui te de paradísi fonte manáre fecit, et in quátuor flumínibus totam terram rigáre praecépit!*

Para comezar, eu xa recollín unha pedra desas da Serra de Meira para levala comigo á Veiga do Olmo e presentala nese día, como ofrenda. Que por qué e para qué? Moi sinxelo: para facerlle un exvoto ao río Chamoso, ao *Flammoso*, que é ese fillo do Miño ao que debemos que o noso Castro sexa o máis Verde de toda a cunca! Con isto heille pedir que conserve verde o meu país, pero só o país, sen prexuízo de que madure, cal trigo flamexante, aquel que o precise, se é que quedan almas verdes!

EDITA: Asociación A. IRIMIA

FEITO EN PAPEL RECICLADO

MESA DE REDACCIÓN: Daniel López Munoz, Luís Gómez Aldegunde, Pedro Pedrouzo Devesa, Rubén Rivas Vidal, Lidia Campos Chan, Manolo G. Turnes, Lines Salgado Iglesias, José Antonio Martínez. Tlf. 986 10 49 45.

COLABORADORES: Xosé Chao Rego, Victorino Pérez Prieto, Xosé Antón Miguélez, Manolo Regal, Alfonso Blanco Torrado, Xosé Lois Vilar, Marta Sopena, Gumersindo Campaña, Tareixa Ledo, Moisés Lozano, Clodio González Pérez, Antón Martínez Aneiros, Sara Paz Quiñones, Manuel Pérez Blanco, Xabier Blanco, Bernardo García Cendán, Valentina Formoso Gosende, Celia Castro Ojea, Xerardo Castedo Valbuena, Engracia Vidal, Francisco Xabier Martínez Prieto, Fernando Veiga, Antonio Pinto Antón, Bea Cedrón Vilar, Mariano Guizán Sánchez, Carmen Soto, Rubén Aramburu, Carme Soto, Marisa Vidal e Xan Guillén, Christina Moreira.

CORRECCIÓN LINGÜÍSTICA: Lidia Campos Chan, Luís Aldegunde.

RECEPCIÓN DE ARTIGOS E COLABORACIÓNS EN: revistairimia@asociacion-irimia.org

SUBSCRICIÓNS: Apdo. 296 - 15705 Santiago de Compostela. Telf.: 655 028 253 / subscripciones@asociacion-irimia.org
Ordinaria: 24 Euros. de Apoio: 36 Euros.

PARA ASUNTOS DA ASOCIACIÓN NON RELACIONADOS COA REVISTA: asociacion-irimia@asociacion-irimia.org

CONTA: NOVACAIXAGALICIA, CC/2080-0349-85-3040005822- Urbana, nº 8 - Santiago

DEPÓSITO LEGAL: C-1417-81

TIRADA: 1.000 exemplares

DESEÑO E MAQUETACIÓN: Ninfa, Riveiro, Martínez

ISSN: 2172-9182

IMPRIME: Artes Gráficas LITONOR S.A.L.

DISTRIBÚE: IMPACTA

EDICIÓN ELECTRÓNICA: <http://asociacion-irimia.org/revista.xhtml>

Boa Nova

O ECO

Ben coñezo o proceso fisiolóxico do embarazo e todos os estados da célula até o embrión, isto pásalles a cotío a moitísimas femias do planeta... Mais este "positivo" mergúllame sen que o poida evitar nunha corrente longa e profunda onde sinto fluír a vida como nunca antes me ocorrera, como se todo dependera desa cousa pequena que aniña dentro de min. Escoito de redor "non pode ser, agora non". E si, é o Señor da Vida quen está a montar esta nova filla súa peza a peza, célula a célula e ponlle cores e música, ensínalle a amar, a voar, a falar, a sobrevivir e as artes todas. Véxote, síntote meu Señor facendo realidade material ese teu proxecto. Non teño palabras para describir a certeza de saber, sen fallo algún, que Ti xa viñas concibindo este ser, xa lle viñas querendo de antes. Sei da Túa infinita ledicia porque a sinto medrar por dentro, por ter atopado unha portadora da boa nova sementada, que obedece cegamente porque descobre que esta obediencia, rendición sen condicións á túa Vontade é a meirande porta cara a Liberdade, porta da Vida, da Liberdade e do Amor todo. A miña filla, e túa, Señor, chámase Myriam, coma aquela que co seu Si abriu todas as portas para sempre.

Christina Moreira

A CLAVE

Para Deus non hai imposibles

Hoxe atopámonos cun texto moi coñecido pero non sempre lido nas claves axeitadas. O relato sitúase dentro do xénero literario das anunciacións. Un xénero moi frecuente na Antigüidade e que servía para dar a coñecer a un personaxe relevante, era coma un prólogo que deseñaba a claves fundamentais da súa vida e misión.

Na presentación lucana o diálogo entre o anxo e María presenta ese perfil para Xesús. Xesús é o Mesías de Deus, o fillo do Altísimo. Pero Xesús non vai ser o Mesías o xeito que o Pobo esperaba.

O escenario no que transcorre a escena fala xa dun espazo desconcertante : a casa de María. Este lugar contrasta co espazo sagrado do templo onde acontecera a anunciación de Xoán nos versículos anteriores (1,9). Ademais, a anunciación faise a nai e non o pai como no caso anterior (1,13). Todo isto pon o lector/a na pista do estilo mesiánico de Xesús que desenvolvera ao longo da súa vida itinerante.

O Santo que sempre habitara o lugar sagrado do templo vén agora habitar no seo de María. Deus vaina cubrir coa súa sombra, como signo de protección e compañía. Así selase o cumprimento da promesa, e o fai da man dunha rapaza que confía nas verbas do mensaxeiro (1, 38).

Lucas propón desde o comezo un actuar de Deus que chama a ver a súa promesa salvadora dun novo xeito, o xeito do nazareno.

Carme Soto

A PALABRA

DOMINGO 18 DE DECEMBRO. 4º DE ADVENTO

Lc 1, 26-38

Naquel tempo, Deus mandou o anxo Gabriel a unha vila chamada Nazaret, onde unha mociña prometida a un home da casa de David, que se chamaba Xosé; o nome da mociña era María. Entrando onde estaba ela, díxolle: "Alégrate, chea de graza, o Señor está contigo". Ela turbouse con estas palabras, cavilando no que podería significar o saúdo aquel. O anxo continuou: "Non teñas medo, María, porque ti atopaches graza ante Deus; e, fíxate, vas concebir no teu ventre e darás á luz un fillo, ao que lle porás de nome Xesús (...)" . María respondeulle ao anxo: "E como pode ser isto, pois eu son virxe?". O anxo replicoulle: "O Espírito Santo baixará sobre ti e o poder do Altísimo cubrirate coa súa sombra; por iso o que vai nacer de ti será santo e chamarase Fillo de Deus (...) que para Deus non hai imposibles". María contestou: "Velaquí a escrava do Señor: cúmprase en min o que dixeches". E o anxo marchou de onde ela.

Falando da lingua Comer a fartar!

Lidia e Valentina

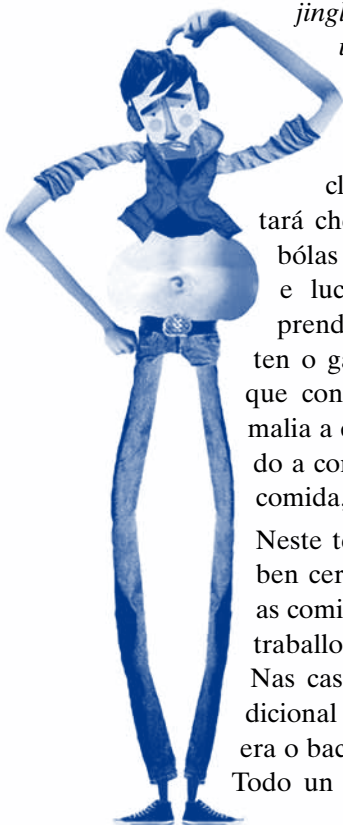
Cando esta revista estea nas vosas mans xa nas rúas soará aquilo de *jingle bells jingle bells, una luz brilló un ángel será* (todo bilingüe, pero inglés-castelán, claro!) E todo estará cheíño de calcetíns, bólas (que non bolas) e luces e máis luces prendidas que aumenten o gasto enerxético e que consuman cartos, e malia a crise todo o mundo a comprar agasallos e comida, claro...

Neste tempo de Nadal é ben certo que proliferan as comidas de familia, de traballo, de amizades... Nas casas, a comida tradicional ata hai uns anos era o bacallau con coliflor. Todo un luxo nos tempos

anteriores a unha suposta bonanza económica que nos fixo retirar o peixe para dar paso aos mariscos, cantos máis mellor... E a importancia do bacallau debeu ser moita no seu tempo, de aí a expresión “É quen corta o bacallau”, é dicir, é o que manda. E o bacallau aínda ten asociada outra expresión moi nosa, pero que ten que ver coa súa fisionomía caracterizada por ter un rabo moi delgado, por iso cando vemos a alguén moi fraco dicimos: “está coma o bacallau polo rabo”. Cos mariscos autóctonos tamén temos ditos: “Quedou vermello coma un camarón!” De lagostinos non coñecemos ningún e menos de cigalas. Porque en realidade ás cigalas ata hai poucos anos chamabámoslles lagostinos, sabíadelo? O nome cigala pasou a denominar ao que tradicionalmente aquí se chamaba lagostino: o crustáceo de corpo alongado e aplastado, de cor rosada e con franxas avermelladas, con casca dura e ollos grandes.

De feito algunha peixeira xa xubilada aínda lle chamará lagostino e aparece con ese significado nos dicionarios. E como apareceu o nome de cigala en danza? Vodas, comuñóns, bautizos e xantares de Nadal fixeron famosos os lagostinos que trouxo Pescanova conxelados doutros mares e que teñen casca máis branda e antenas máis curtas. Así calcáronse os nomes tal e como se usan en castelán, mais en portugués só teñen o nome lagostim para os dous bichiños. Déstelo entendido? Resumindo: en galego hai dous tipos de lagostinos: por unha parte, o tradicional, o que en castelán, e agora tamén en galego, se chama cigala; por outra, o que en castelán se lle chama langostino.

O caso é ter algo que comer e que nos preste! Bo Nadal!

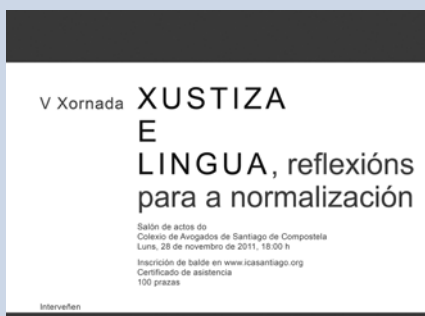

Meu pobre, está coma un bacallao polo rabo!

O Fachineiro da lingua

Coincidencias

Hai uns días Anxo Lorenzo, o -disque-Director Xeral de Política Lingüística, ese mesmo co que recuamos na protección social do galego ata, polo menos, o franquismo, participaba nunhas xornadas de Xustiza e Lingua. E pensaba o fachineiro: xustiza e lingua? Vaia dous termos máis antagónicos cando a lingua é a galega. O tal Lorenzo entre outros bla, bla, bla, recoñecía o que queda por facer neste campo da xustiza ao tempo que o Director Xeral do ramo engadía que están a seguir “liñas de actuación para avanzar na normalización (sí, dixo normalización, glubs) do galego na Administración de xustiza, sempre respectando os dereitos lingüísticos da cidadanía”. É dicir, bla, bla, bla. Máis bla aínda se pensamos que estas considera-

cións coincidiron no día en que un imputado nun coñecido caso xudicial, tivo que demorarse á saída dos xulgados de Lugo. A razón? A declaración que fixera en galego presentábanlla para asinar en castelán e o tal imputado déuselle por esixir os seus dereitos, eses da cidadanía que di respectar o director xeral, sempre que sexa da cidadanía en castelán. Pero claro, se vostede ten

o capricho do galego, agarde outros tres cuartos de hora, que xa lle vale. O xulgado señora Estela San José terá outras virtudes, pero entre elas o respecto pola lingua propia de Galicia non sobresaie.

A.Q.